

ΜΕΛΕΤΗ ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2012

Βασικά Συμπεράσματα και Προτάσεις

1. Σημαντική Έλλειψη Ρευστότητας στην Αγορά Ηλεκτρική Ενέργειας με άμεση επίπτωση στην ασφάλεια εφοδιασμού της χώρας

Η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα και με τα μέχρι τώρα δεδομένα, διαφαίνεται ότι βρίσκεται σε εξαιρετικά κρίσιμο σημείο. Το σύνολο των παικτών στην αλυσίδα αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας αντιμετωπίζει μεγάλα ταμειακά προβλήματα, όπου πιθανές επιπρόσθετες, έστω και οριακά, καθυστερήσεις στις ταμειακές ροές, σε οποιαδήποτε σημείο της αλυσίδας, θα έχει σημαντική επίπτωση στον ομαλό εφοδιασμό της χώρας.

Η εκπόνηση της άσκησης έχει πραγματοποιηθεί στη μέγιστη δυνατή λεπτομέρεια για την αποτύπωση των ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων και υποχρεώσεων ανάμεσα σε όλους τους κύριους παίχτες της αγοράς, ήτοι ΛΑΓΗΕ, ΑΔΜΗΕ, ΔΕΗ, ΔΕΠΑ και Ανεξάρτητοι Παραγωγοί, την ανάλυση των πηγών δημιουργίας τους, καθώς και την επίπτωση που οι διάφοροι μηχανισμοί εισπράξεων/ πληρωμών ανά είδος συναλλαγής μπορεί να έχουν στη διαμόρφωση μελλοντικών ελλειμμάτων.

1.1 Ληξιπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Εκτίμηση Ληξιπρόθεσμων Υποχρεώσεων 31.3.2012		
ΛΑΓΗΕ & ΑΔΜΗΕ	> € 220 εκατ.	Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις προς ανεξάρτητους παραγωγούς και εισαγωγείς (πλην ΔΕΗ & ΑΠΕ).
ΛΑΓΗΕ	> € 110 εκατ.	Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις προς ΑΠΕ. Το αντίστοιχο έλλειμμα του Ειδικού Λογαριασμού των ΑΠΕ με 31 Δεκεμβρίου 2011, ανέρχεται σε περίπου €200 εκατ.
Σύνολο	> € 330 εκατ.	

Από τις αρχικές αναλύσεις που έχουν διενεργηθεί διαφαίνεται ότι, κατά την 31.03.2012, οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τους **Ανεξάρτητους Παραγωγούς και Εισαγωγείς** είναι άνω των **€220 εκατ.**, ενώ οι ληξιπρόθεσμες οφειλές προς **Παραγωγούς ΑΠΕ** ξεπερνούν τα **€110 εκατ.**, ποσό σημαντικά μικρότερο από το έλλειμμα των ΑΠΕ με 31 Δεκεμβρίου 2011, που ανέρχεται σε **€195 εκατ.** περίπου.

1.2 Ταμειακά Ελλείμματα

Εκτίμηση Ταμειακών ελλειμμάτων ΛΑΓΗΕ & ΑΔΜΗΕ 31.3.2012		
ΛΑΓΗΕ	€ 200 εκατ.	Το αναμενόμενο έλλειμμα του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ αναμένεται στο τέλος του 2012 να παραμείνει στα επίπεδα του 2011 δηλαδή περίπου €200 εκατ.
ΛΑΓΗΕ	€ 120 εκατ.	Εκτίμηση οφειλών από Energa και Hellas Power.
ΑΔΜΗΕ	€ 52 εκατ.	Εκτίμηση οφειλών από Energa και Hellas Power.
ΛΑΓΗΕ	€ 29 εκατ.	Λόγω διαφορετικού φορολογικού συντελεστή στη Χρέωση Χρήσης Συστήματος, εκκρεμούν απαιτήσεις ΦΠΑ περίπου €29 εκατ. (μέχρι και τον Ιανουάριο 2012).
Σύνολο	> € 400 εκατ.	

Το ταμειακό έλλειμμα που έχει δημιουργηθεί σταδιακά από το έτος 2009 και μέχρι το τέλος του 2011 (**€195 εκατ.**) προέκυψε από το γεγονός ότι τα συνολικά έσοδα αναφορικά με τις ΑΠΕ, δηλαδή τα έσοδα από την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας και τα έσοδα από το Ειδικό Τέλος ΑΠΕ ήταν μικρότερα από το ύψος των απαιτούμενων πληρωμών προς τους Παραγωγούς ΑΠΕ.

Το αναμενόμενο έλλειμμα από τις ΑΠΕ εκτιμάται στο τέλος του 2012 να παραμείνει στα επίπεδα του 2011 δηλαδή περίπου **€200 εκατ.**. Και αυτό γιατί ενώ έχει προβλεφθεί μείωση του ελλείμματος κατά **€100 εκατ. περίπου** (Απόφαση ΡΑΕ υπ' Αριθμ. 1453/2011), επιπρόσθετα ελλείμματα της τάξης **των €110 εκατ. περίπου** αναμένονται (προσεγγιστικά) να δημιουργηθούν στην αγορά προερχόμενα κυρίως από χαμηλότερες εκτιμήσεις εσόδων ή / και μη είσπραξη του Τέλους ΕΡΤ, του Ειδικού Τέλους Λιγνίτη, της δημοπράτησης δικαιωμάτων CO₂, καθώς και από έλλειμμα λόγω παλαιότερης χρήσης των Εσόδων από Διασυνδέσεις υπέρ των ΑΠΕ.

Πιο συγκεκριμένα αναμένονται τα κάτωθι για το έτος 2012:

- Περίπου **€10 εκατ. τουλάχιστον**, μέχρι το 1^ο τετράμηνο, **λιγότερα έσοδα** από το **Τέλος ΕΡΤ**, καθώς ακόμα δεν έχει διαμορφωθεί το συνολικό πλαίσιο διαμόρφωσής τους. Το έλλειμμα θα είναι μεγαλύτερο, αν η απόδοση των εν λόγω χρημάτων καθυστερήσει περαιτέρω.
- Περίπου **€7 εκατ. λιγότερα έσοδα** από την επιβολή Ειδικού Τέλους Λιγνίτη, καθώς η είσπραξή τους τέθηκε σε εφαρμογή με το ΦΕΚ 342, της 16 Φεβρουαρίου 2012.
- Περίπου **€50 εκατ. περίπου λιγότερα έσοδα από δημοπράτηση δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίων**, ακόμα και αν επιτευχθεί ο στόχος διάθεσης των 10 εκατ. τόνων, με την παραδοχή τιμής διάθεσης €6,7 ανά τόνο (μέση τιμή Ιανουαρίου 2012), αντί της εκτίμησης για €11,6 ανά τόνο περίπου.
- Πρόσθετα ελλείμματα προερχόμενα από «Έσοδα διασυνδετικών δικαιωμάτων» τα οποία χρησιμοποιήθηκαν στο παρελθόν υπέρ ΑΠΕ (περίπου **€43 εκατ.** έως

Οκτώβριο 2010 βάσει της Απόφασης ΡΑΕ 371/2010, ενώ θα πρέπει να προστεθούν και τα αντίστοιχα ποσά έως 31/01/2012).

Στα παραπάνω, δεν έχουν λογισθεί οι πιθανές επιπτώσεις από πιθανή αύξηση της διείσδυσης των ΑΠΕ στο σύστημα έναντι των εκτιμήσεων, καθώς και διαφορετικών έναντι των εκτιμήσεων Οριακών Τιμών του Συστήματος (ΟΤΣ).

Στο ανωτέρω ποσό των **€200 εκατ.** θα πρέπει να προστεθούν και οι ανεξόφλητες οφειλές των Energa και Hellas Power, συνολικά **€172 εκατ.** (προς ΛΑΓΗΕ **€120 εκατ.** και προς ΑΔΜΗΕ **€52 εκατ.** περίπου).

Επιπρόσθετα, λόγω του διαφορετικού φορολογικού συντελεστή στη Χρέωση Χρήσης Συστήματος, εκκρεμούν απαιτήσεις ΦΠΑ περίπου **€29 εκατ.** (μέχρι και τον Ιανουάριο 2012).

Τέλος, η ταμειακή θέση των παικτών της αγοράς προβλέπεται ότι θα επιβαρυνθεί περαιτέρω λόγω των αυξανόμενων επισφαλειών από την πλευρά της προμήθειας (ΔΕΗ), λόγω είτε της γενικότερης οικονομικής κατάστασης στην Ελλάδα, είτε από λοιπές παρεμβάσεις, όπως η επιβολή του τέλους ακινήτων μέσω των λογαριασμών της ΔΕΗ, καθώς και η αποτύπωση άλλων παραμέτρων, όπως για παράδειγμα ενδεχόμενη μη ανάκτηση του κόστους της λόγω των ρυθμιζόμενων τιμολογίων.

Σημαντική σημείωση: Τα ανωτέρω ποσά είναι προσεγγιστικά και ενδέχεται να διαφοροποιηθούν.

1.3 Τόνωση της αγοράς ενέργειας με ρευστότητα

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω ελλείμματα της αγοράς είναι επιβεβλημένο οι Αρμόδιες Αρχές να εξετάσουν τη δυνατότητα άμεσης χρηματοδότησης της αγοράς εντός του Απριλίου με ποσό τουλάχιστον €350 εκατ.

Η ενέργεια αυτή, αναμένεται να δώσει μία σχετική «ανάσα» στην αγορά, ώστε να δοθεί η δυνατότητα σε ΥΠΕΚΑ/ΡΑΕ να προβούν στο σχεδιασμό και την εφαρμογή μέτρων για τη μακροπρόθεσμη σταθεροποίηση της αγοράς ενέργειας.

Η λύση που αναδεικνύεται επί του παρόντος για την άμεση τόνωση της αγοράς με ρευστότητα αφορά στην αξιοποίηση ταμειακών διαθεσίμων του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων προερχόμενα από το Πράσινο Ταμείο, μέσω μηχανισμού, όπως αυτός παρουσιάζεται αναλυτικά στην επόμενη ενότητα.

Θα πρέπει να τονιστεί ότι η λύση σε σχέση με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων είναι προσωρινή και ότι καθυστερήσεις στην υιοθέτηση των μέτρων για την εξομάλυνση των χρηματοροών, ακόμα και μετά την ένεση ρευστότητας, μπορεί να οδηγήσουν την αγορά ξανά σε συνθήκες σημαντικής έλλειψης ρευστότητας.

2. Αξιοποίηση Διαθεσίμων Πράσινου Ταμείου

Το Πράσινο Ταμείο αποτελεί την εποπτευόμενη από το ΥΠΕΚΑ «Αρχή» για τη διοίκηση, διαχείριση και αξιοποίηση των «Πράσινων Πόρων». Για τους σκοπούς του Πράσινου Ταμείου ως «Πράσινοι Πόροι» θεωρούνται το σύνολο των εσόδων και πόρων του Ειδικού Ταμείου Εφαρμογής Ρυθμιστικών Πολεοδομικών Σχεδίων, του Γαλάζιου Ταμείου, του Ειδικού Φορέα Δασών και του Ταμείου Περιβαλλοντικού Ισοζυγίου, καθώς επίσης και οι πόροι από εισφορές των διανομέων ενέργειας.

Το προϋπολογιζόμενο ποσό των πόρων του Ταμείου εκτιμάται ότι θα υπερβεί το ένα (1) δισεκατομμύριο ευρώ για το έτος 2012. Όμως, βάσει εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015, η διάθεση των πόρων του Πράσινου Ταμείου κατ' έτος, για τις λειτουργικές του δαπάνες και την επίτευξη των σκοπών του, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) επί του συνόλου των διαθεσίμων του κατά το τέλος του προηγούμενου έτους.

Τα εππλέον του ανωτέρω ποσοστού διαθέσιμα (95%) επιτρέπεται να περιέρχονται στον κρατικό προϋπολογισμό με κοινές αποφάσεις των υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, χωρίς να αποσαφηνίζονται τυχόν λοιποί τρόποι διαχείρισής τους. **Τα συγκεκριμένα διαθέσιμα έχουν κατατεθεί στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και δύναται να αξιοποιηθούν για την άμεση χρηματοδότηση της αγοράς.**

Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων αποτελεί αυτόνομο χρηματοπιστωτικό διαχειριστικό οργανισμό (Ν.Π.Δ.Δ.) περιφερειακής ανάπτυξης με δική του περιουσία, κίνδυνο και πίστη, ο οποίος λειτουργεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Οικονομικών, για την εξυπηρέτηση του Δημόσιου και Κοινωνικού συμφέροντος, το οποίο δύναται να χορηγεί δάνεια σε Νομικά Πρόσωπα και Οργανισμούς Δημόσιου και Ιδιωτικού Δικαίου.

Κατά συνέπεια ποσό τουλάχιστον €350 εκατ. ως βραχυπρόθεσμη χρηματοδότησης της αγοράς (ενσωματώνοντας μικρό περιθώριο κάλυψης ενδεχόμενων πρόσθετων ελλειμμάτων), προτείνεται να χορηγηθεί ως Δάνειο και να διοχετευτεί στην Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας μέσω του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, αξιοποιώντας τα ταμιακά διαθέσιμα που έχουν προέλθει από το Πράσινο Ταμείο.

Η χρηματοδότηση από το Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων θα στηρίξει σημαντικά την αγορά ενέργειας, αφού θα ενισχυθεί το ύψος των πληρωμών του ΛΑΓΗΕ και του ΑΔΜΗΕ προς τους Παραγωγούς. Η μέθοδος αποπληρωμών προς τους Παραγωγούς θα πρέπει να βασιστεί στην αρχή της αναλογικότητας, καθώς επίσης ότι είναι σημαντικό μέρος αυτών να διοχετευθεί άμεσα προς τη ΔΕΠΑ, με σκοπό να βελτιωθεί η ταμειακή της ρευστότητα.

Αντίστοιχα, με την εισροή των προαναφερθέντων απαιτούμενων κεφαλαίων ενισχύεται ταμιακά και ο ΑΔΜΗΕ μέσω της απόδοσης από τον ΛΑΓΗΕ των εσόδων

διασυνδέσεων που στο παρελθόν είχαν χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη των οφειλών προς τους Παραγωγούς ΑΠΕ.

Τα παραπάνω αναφέρονται με την παραδοχή ότι η ΔΕΗ μπορεί και συνεχίζει να δημιουργεί μια σημαντική ταμειακή εισροή στο σύστημα, μέσω του υφιστάμενου τρόπου των εκκαθαρίσεων παρ' όλες τις ταμειακές πιέσεις που αντιμετωπίζει.

Και αυτό, καθώς προβλέπονται αυξανόμενες επισφάλειες από την πλευρά της Προμήθειας, λόγω της ενδεχόμενης μη ανάκτησης του κόστους της λόγω των ρυθμιζόμενων τιμολογίων και της σημαντικής αύξησης των επισφαλειών, κυρίως προερχόμενων από εξωγενείς παράγοντες, όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως.

3. Αποπληρωμή του Δανείου

Για την αποπληρωμή του δανείου που θα εγκριθεί για ΛΑΓΗΕ & ΑΔΜΗΕ θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν τα έσοδα που θα προέλθουν από τις δημοπρασίες των αδιάθετων δικαιωμάτων εκπομπών αερίου θερμοκηπίου.

Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να λάβουμε υπόψη τα εξής:

- Νόμος 4001/2011: ο 4001/2011 στο Άρθρο 196 - Τελικές και μεταβατικές διατάξεις, παρ. 2 προβλέπει τα εξής:

«Α2. Τα έσοδα που προέρχονται από τις δημοπρατήσεις των αδιάθετων δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, ... αποτελούν πόρο του ειδικού λογαριασμού, που διαχειρίζεται ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ) κατά το άρθρο 40 του ν. 2773/1999, στον οποίο και αποδίδεται. Οι όροι και η διαδικασία για τη διενέργεια των ανωτέρω δημοπρατήσεων καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ... ..

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μπορεί τα έσοδα από τις δημοπρατήσεις των αδιάθετων δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου να κατανέμονται και να αποδίδονται ως πόροι του Ειδικού Λογαριασμού που τηρείται από τον Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφορών Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ) ή τη ΛΑΓΗΕ ΑΕ και υπέρ του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Πράσινο Ταμείο» του πρώτου εδαφίου της παρούσας περίπτωσης (Α2) είτε να καταβάλλονται για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΛΑΓΗΕ ΑΕ υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται το ποσοστό των εσόδων και η διαδικασία κατανομής και απόδοσης των πόρων αυτών στα παραπάνω νομικά πρόσωπα και κάθε σχετικό θέμα.

Για την περίοδο 2013–2020, τουλάχιστον το 50% του συνόλου των εσόδων από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου πρέπει να χρησιμοποιείται για τους σκοπούς της Οδηγίας 2009/29, όπως ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με το άρθρο 7Ε της Κ.Υ.Α. υπ' αριθμ. ΗΠ57495/2959/Ε103. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και

Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής **προσδιορίζεται το ακριβές ύψος του ποσού που διατίθεται υπέρ των σκοπών του προηγούμενου εδαφίου** και μπορεί να τροποποιείται το προβλεπόμενο σε αυτό ελάχιστο ποσοστό.»

Στην πρόσφατη τροπολογία - προσθήκη του σχεδίου νόμου που αφορά το Πρόγραμμα Ήλιος, στη σελίδα 6 - «Διατάξεις για τις ΑΠΕ, παρ 2» αναφέρει:

«2. Το πέμπτο και έκτο εδάφιο της παραγράφου Α2 του άρθρου 25 του ν.3468/2006, όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 196 του ν.4001/2011 τροποποιούνται ως ακολούθως:

«Για την περίοδο 2013-2015, **το σύνολο των εσόδων** από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπών αερίου θερμοκηπίου **αποτελούν πόρο του ειδικού Λογαριασμού** του άρθρου 40 του ν.2773/1999.»»

Από τα ανωτέρω συμπεραίνεται ότι το σύνολο των εσόδων CO₂ μεταξύ 2013-2015 θα αποδοθούν ως πόροι του ΛΑΓΗΕ. Μόνο για το 2013, τα έσοδα CO₂ αναμένεται να υπερβούν τα 350 εκατ. ευρώ (με τιμές ανά τόνο λιγότερο από 8 Ευρώ).

Στη περίπτωση που δοθεί χρηματοδότηση στον ΑΔΜΗΕ, με τη μορφή δανείου, είναι απαραίτητη η απόδοση εσόδων από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, μέσω νομοθετικής παρέμβασης, ποσού τουλάχιστον ανάλογου με αυτό του δανείου που δύναται να λάβει, καθώς και του εκτιμώμενου αντίστοιχου χρηματοοικονομικού κόστους.

4. Επόμενα Βήματα

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, ο ΛΑΓΗΕ και ΑΔΜΗΕ μπορούν να αποπληρώσουν στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων το δάνειο το οποίο θα λάβουν, μέσω της αξιοποίησης των διαθέσιμων που θα τους αποδοθούν το 2013 από τις δημοπρατήσεις δικαιωμάτων εκπομπών CO₂. Στα πλαίσια αυτά, και για τους λόγους που προαναφέρθηκαν, θα πρέπει να συζητηθούν με τους αρμόδιους φορείς και να ληφθούν αποφάσεις για τα εξής:

- I. **Δυνατότητα χρηματοδότησης της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας** από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, προκειμένου να καλυφθεί μέρος των ταμειακών ελλειμμάτων που προέκυψαν στην αγορά. Σε περίπτωση μη δυνατότητας χρηματοδότησης από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, θα πρέπει να διερευνηθεί η εξεύρεση **άμεσης** χρηματοδότησης από εναλλακτικές πηγές.
- II. **Εκτίμηση των εσόδων από τις δημοπρατήσεις δικαιωμάτων εκπομπών CO₂**, καθώς και των σχετικών ταμειακών ροών στον Ειδικό Λογαριασμό ΑΠΕ, εφ' όσον για την πληρωμή του ως άνω δανείου ο ΛΑΓΗΕ και ΑΔΜΗΕ (κατόπιν

νομοθετικής παρέμβασης) θα αξιοποιήσουν τα έσοδα από τις δημοπρατήσεις αυτές.

III. **Μηχανισμός κάλυψης των υποχρεώσεων ΛΑΓΗΕ και ΑΔΜΗΕ προς τους Παραγωγούς βάσει της αρχής της αναλογικότητας.**

IV. **Αποπληρωμή των οφειλών του ΛΑΓΗΕ προς τον ΑΔΜΗΕ των Εσόδων από Διασυνδέσεις.**

V. **Επιπρόσθετα**, θα πρέπει να σημειωθεί ότι, βάσει του υφιστάμενου Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος, ο ΑΔΜΗΕ εισπράττει και αποδίδει το Τέλος ΑΠΕ και άλλες σχετικές χρεώσεις στο ΛΑΓΗΕ. Λαμβάνοντας υπόψη ότι, λόγω των επισφαλειών της Προμήθειας, ο ΑΔΜΗΕ αντιμετωπίζει τον κίνδυνο σημαντικών ταμειακών ελλειμμάτων, και συνεπώς ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς το ΛΑΓΗΕ, προτείνεται η τροποποίηση του Κώδικα Διαχείρισης Συστήματος, ώστε ο ΛΑΓΗΕ να εισπράττει τις χρεώσεις αυτές **απ' ευθείας** από την Προμήθεια. Αυτό θα απλοποιήσει μελλοντικές παρεμβάσεις που ενδέχεται να απαιτηθούν, αφού πρόσθετα ελλείμματα προερχόμενα από το Λογαριασμό ΑΠΕ θα τα καλύπτει ο ΛΑΓΗΕ μέσω των εσόδων από τις δημοπρατήσεις.

VI. Υποστήριξη της ταμειακής ρευστότητας της Προμήθειας (ΔΕΗ και λοιποί προμηθευτές), **ως προς την καταβολή μόνο των εισπραχθέντων, όσον αφορά χρεώσεις μη άμεσα σχετιζόμενες με την ενέργεια και τα δίκτυα, όπως το Τέλος ΑΠΕ και ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης.**

VII. Επιπλέον, είναι σημαντικός ο καθορισμός πρόσθετων άμεσων παρεμβάσεων για τη μείωση του ελλείμματος της αγοράς, **όπως π.χ. αποδέσμευση λογαριασμών Energa/Hellas Power και καταβολή των σχετικών ποσών στο ΛΑΓΗΕ και τον ΑΔΜΗΕ, αναλογικά των απαιτήσεων τους, καθώς και αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων ΦΠΑ στο ΛΑΓΗΕ.**

Όπως διακρίνεται από τα παραπάνω, το θέμα του ελλείμματος (είτε λόγω Λογαριασμού ΑΠΕ, είτε λόγω οφειλών Energa/Hellas Power, είτε λόγω των αυξανόμενων επισφαλειών της Προμήθειας) είναι σημαντικά πιο πολύπλοκο και το θέμα του δανείου αποτελεί προσωρινή ενέργεια και μόνο, και όχι βιώσιμη λύση στο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ καθυστερήσεις στην υιοθέτηση των ως άνω μέτρων για την εξομάλυνση των χρηματοροών μπορεί να επαναφέρουν την αγορά στην υφιστάμενη δυσχερή θέση.